

R A P O R T

**privind creanțele României la 31 decembrie 2019
provenite din activitatea de export, cooperare economică internațională
și alte acțiuni externe, derulate înainte de 31 decembrie 1989**

I. La data de 31 decembrie 2019, creanțele României provenite din operațiunile de export, cooperare economică internațională și alte acțiuni externe, derulate înainte de 31 decembrie 1989 erau de **658.579.463,61 dolari SUA** pe relația devize convertibile și de **1.556.653.696,50 ruble transferabile** pe relația ruble transferabile și alte sume în diverse valute.

Acțiunile în urma cărora au rezultat sumele menționate s-au desfășurat în baza unor acorduri comerciale și guvernamentale de credit pe termen mediu și lung, încheiate de statul român cu alte state, în principal din Africa, Asia și America Latină înainte de 31 decembrie 1989.

Din suma totală de **658,6 milioane dolari SUA** pe relația devize convertibile:

- **417,3 milioane dolari SUA (63,36%)** reprezintă **creanțe soluționate și reglementate** prin semnarea unor acorduri la nivel guvernamental, aprobate prin Hotărâri ale Guvernului și **care se află în diferite stadii de încasare** (Irak, R.D. Congo, R.P.D. Coreeană, Guineea, Mozambic);

- **241,3 milioane USD (36,64%)** reprezintă **creanțe care nu au fost soluționate** până în prezent (Sudan, Libia, Nigeria, R. Centrafricană, Somalia și Tanzania).

În perioada iunie – decembrie 2019 s-au încasat în contul creanțelor României 28,7 milioane USD.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 29/1994, cu modificările ulterioare, Guvernul este autorizat să aprobe negocierea în vederea recuperării creanțelor provenite din activitatea de comerț exterior și cooperare economică internațională, derulată înainte de 31 decembrie 1989. Guvernul prezintă, spre informare Parlamentului, semestrial, situația creanțelor externe ale României.

Procesul de reglementare este influențat de următoarele cauze obiective:

a. pe relația devize convertibile

- dificultățile majore de ordin economic, financiar și valutar cu care se confruntă unele țări africane, ale căror debite către România însumează 183,2 milioane dolari SUA (75,92% din totalul creanțelor nereglementate în prezent), calificate ca eligibile pentru a primi asistență conform inițiativei HIPC (țări cu grad înalt de îndatorare, cele mai sărace din lume): Sudan, R. Centrafricană, Somalia, Tanzania;

- apartenența unor țări debitoare, care fac parte deja din programul HIPC, la categoriile de "țări afectate de conflicte" și "țări post conflicte", care urmează să primească sprijin financiar suplimentar din partea organismelor internaționale: R. Centrafricană, Somalia, Sudan.

b. pe relația ruble transferabile

- refuzul categoric al autorităților cubaneze, țară care deține 100% din creanțele României în ruble transferabile, de a accepta începerea negocierilor pentru convenirea coeficientului de conversie rublă transferabilă/dolar SUA și pentru stabilirea unor modalități de rambursare a obligațiilor sale valutare.

II. SITUAȚIA¹

la 31 decembrie 2019 a creanțelor externe rezultate din activitatea de export și alte acțiuni externe derulate înainte de 31 decembrie 1989

Nr.crt.	Țara debitoare	Suma de recuperat
A. ÎN DOLARI SUA		
1	IRAK ²	404.728.062,92
2	SUDAN	169.858.286,14
4	MOZAMBIC ³	9.529.640,74
5	LIBIA	45.568.327,63
6	Republica GUINEEA	2.341.647,38
7	Republica CENTRAFRICANĂ	10.686.204,05
8	NIGERIA	12.587.000,00
9	SOMALIA	2.526.759,43
10	TANZANIA	99.000,00
11	ZAIR(R.D. CONGO) ⁴	107.582,71
12	R.P.D.COREEANĂ ⁵	546.952,61
T O T A L		658.579.463,61
B. ÎN RUBLE TRANSFERABILE		
1	R.CUBA ⁶	1.556.653.696,50
T O T A L		1.556.653.696,50

C. ALTE VALUTE

a. Sudan - 881.325,47 lire sterline

b. Libia - 22.930.147,992 dinari libieni (evidențe MFP)

c. Guineea - 160.000 franci francezi = 24.391,84 euro (evidențe MFP)

¹Conform evidențelor Băncii Comerciale Române S.A. (exclusiv datele referitoare la Libia, Guineea, R. Centrafricană, Nigeria și Tanzania). Sunt incluse dobânzile calculate conform ultimelor acorduri de reeșalonare a rambursării datoriei către România încheiate cu țările debitoare;

² Sumă ce urmează a fi încasată de statul român în perioada 01.01.2009 - 01.03.2028, conform Acordului încheiat între Guvernul României și R. Irak la 18 august 2005;

³ Rambursarea va avea loc în 23 de ani, cu 6 ani perioadă de grație, în tranșe semestriale egale și successive, cu aplicarea unei dobânzi Libor la 6 luni, începând de la data intrării în vigoare a Acordului (10 iulie 2008), inclusiv în perioada de grație;

⁴ Sumă ce urma a fi încasată de statul român eșalonat până la data de 12.10.2011, conform Acordului încheiat între Guvernul României și Guvernul R.D. Congo;

⁵ Conform Acordului guvernamental semnat la 20 septembrie 2002, suma reprezentând datoria statului debitor a fost convertită din ruble transferabile în 546.952,61 dolari SUA;

⁶ Inclusiv creditele aferente obiectivului Las Camariocas acordate după 31.12.1989 în sumă de 28.215.198,56 ruble transferabile.

III. Luând în considerare stadiul negocierilor și posibilitățile de recuperare a drepturilor valutare ale statului român în etapa imediat următoare, țările debitoare României pot fi clasificate astfel:

Nr.crt.	Țara debitoare	Suma de reglementat/recuperat
A. ÎN DOLARI SUA		
a. țări debitoare ale căror datorii au fost reglementate prin Hotărâre a Guvernului/Lege și sunt în curs de derulare		
1	R.P.D.COREEANĂ	546.952,61
2	IRAK	404.728.062,92
3	ZAIR (R.D. CONGO)	107.582,71
4	R. GUINEEA	2.341.647,38
5	R. MOZAMBIC	9.529.640,74
Total a		417.253.886,36
b. țări debitoare ale căror datorii nu au fost încă negociate în vederea reglementării		
1	SUDAN	169.858.286,14
2	LIBIA	45.568.327,63
3	NIGERIA	12.587.000,00
4	R. CENTRAFRICANĂ	10.686.204,05
5	SOMALIA	2.526.759,43
6	TANZANIA	99.000,00
Total b		241.325.577,25
T O T A L a-b		658.579.463,61
B. ÎN RUBLE TRANSFERABILE		
a. țări debitoare ale căror datorii nu au fost încă negociate în vederea reglementării		
1	R.CUBA	1.556.653.696,50
T O T A L		1.556.653.696,50

C. ALTE VALUTE

1. Sudan - 881.325,47 lire sterline
2. Libia - 22.930.147,992 dinari libieni
3. Guineea - 160.000 franci francezi = 24.391,84 euro

Pe relația de valute convertibile se constată că au rămas de negociat drepturi valutare ale statului român care reprezintă 36,64% din totalul creanțelor.

IV. Program de măsuri pentru semestrul I 2020

a. Irak

Sumele datorate de Irak statului român, rezultate din activitatea de comerț exterior și alte activități externe derulate înainte de 31.12.1989, au fost reglementate prin *Hotărârea Guvernului nr. 260/22.02.2006 pentru aprobarea Acordului bilateral între Guvernul României, acționând prin Ministerul Finanțelor Publice, și Republica Irak, acționând prin Ministerul Finanțelor, semnat la Amman la 18 august 2005.*

Ca urmare, statul român va încasa, în perioada 01.01.2009 - 31.03.2028, suma de 977,1 milioane dolari SUA, având în vedere că Republica Irak beneficiază de toate cele trei etape de reducere a datoriei externe, în cuantum total de 80%, conform Minutei de înțelegere semnată în noiembrie 2004 cu statele creditoare membre ale Clubului de la Paris; ultima etapă de reducere a datoriei de 20% a fost condiționată de îndeplinirea de către statul irakian a prevederilor Aranjamentului Stand-By încheiat de Irak cu Fondul Monetar Internațional, etapă realizată de autoritățile irakiene la data de 17 decembrie 2008.

Până la această dată, în baza Acordului bilateral, a fost încasată suma de 600 milioane dolari SUA reprezentând primele douăzeci și trei de tranșe din dobânda datorată de partea irakiană și șaptesprezece rate de capital.

Propunere - Se va urmări încasarea de la extern a tranșelor prevăzute conform Acordului bilateral între Guvernul României, acționând prin Ministerul Finanțelor Publice și Republica Irak, acționând prin Ministerul Finanțelor, semnat la Amman la 18 august 2005, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 260/22.02.2006.

b. Libia

Negocierile pentru reglementarea obligațiilor valutare datorate de Libia României, amânate în repetate rânduri după sesiunea Comitetului financiar mixt din anul 1997, s-au caracterizat, începând cu anul 2005, atât prin pozițiile divergente ale celor două părți, cât și prin nerespectarea de către partea libiană a unor documente bilaterale și a principiului de tratament comparabil în procesul de convenire a drepturilor și obligațiilor financiare reciproce.

Reglementarea creanțelor României din Libia a înregistrat practic o stagnare, cu toate că în perioada 2005-2008 au avut loc mai multe runde de negocieri, cele două părți nereușind să ajungă la nici un rezultat concret în această problemă datorită poziției rigide abordate de partea libiană.

Mai mult, la ultimele negocieri, partea libiană a revendicat unele pretenții nereale, care ar fi condus la diminuarea creanțelor statului român sau chiar la transformarea acestuia din creditor în debitor.

Singura propunere avansată de partea libiană, în urma insistențelor părții române, în luna martie 2010, prin intermediul Ambasadei României la Tripoli, a fost de reglementare a datoriei sale către România prin plata a 7 milioane dolari SUA, propunere respinsă de Comisia interdepartamentală constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 362/1994, în contextul în care majoritatea țărilor care și-au încasat creanțele pe Libia au obținut procente de recuperare superioare, iar Libia acorda ea însăși asistență financiară nerambursabilă.

În aceste condiții, Comisia a decis supunerea spre aprobarea Guvernului a propunerii de valorificare a atitudinii de deschidere a autorităților libiene, în sensul transmiterii disponibilității părții române pentru o abordare politică.

În acest sens, s-a propus organizarea unei noi runde de negocieri a Comitetului mixt financiar româno-libian, ținta propusă fiind obținerea unui procent superior de recuperare, comparabil cu modul de reglementare al altor țări creditoare și cu posibilitățile financiare ale Libiei.

Datorită desfășurării evenimentelor interne din Libia această propunere nu s-a mai concretizat.

Problema datoriei Libiei față de România a fost abordată și de ministrul afacerilor externe cu șeful diplomației libiene cu ocazia Summit-ului UE – Africa desfășurat la sfârșitul lunii noiembrie 2010 la Tripoli, care a subliniat dorința părții române ca ea să-și găsească o soluție rapidă.

Dialogul politico-diplomatic al României cu Libia a cunoscut o fază de stagnare în ultimii ani, fiind revigorat în cursul anului 2018. Astfel, după o serie de întrevederi în marja unor reuniuni internaționale (AG ONU – 2011 și 2016), a avut loc, la 15 februarie 2018, vizita ministrului libian al afacerilor externe Mohamed Taher Siala la București și, la 18 aprilie 2018, vizita oficială la Tripoli a ministrului afacerilor externe român Teodor Meleșcanu. Tema creanțelor a făcut subiectul demersurilor diplomatice, fiind abordată inclusiv cu prilejul menționatei vizite a ministrului român de externe la Tripoli. Cu această ocazie, au fost primite asigurări privind deschiderea guvernului libian pentru reglementarea situației creanțelor Libiei față de România, la solicitarea părții române. De asemenea, partea libiană a propus organizarea unei reuniuni la nivel de experți pe această speță și a manifestat disponibilitate pentru plata unei prime tranșe în valoare de 5 milioane de euro, care nu a fost urmată de propuneri concrete de implementare din partea Ambasadei Libiei la București.

Ca urmare a dialogului politico-diplomatic româno-libian de la Tripoli, Ambasada Libiei la București a transmis, la 2 iulie 2018, o Notă Verbală prin care propunea organizarea celei de-a 6-a runde de consultări a Comitetului Financiar la București, în perioada 1-8 august 2018.

În cadrul unei întrevederi între reprezentanții MAE și doamna Marrem L.A. Sair, însărcinat cu afaceri a.i. al Ambasadei Libiei la București, reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe au sugerat ca Ambasada Libiei la București să comunice, în scris, poziția și soluțiile concrete avute în vedere pentru deplasarea delegației de experți în România, astfel încât partea română să poată înțelege intențiile interlocutorilor și să pregătească o eventuală reacție înainte de reuniune. De asemenea, a arătat că organizarea unei astfel de reuniuni implică o pregătire internă temeinică, inclusiv în cadrul formatului de consultare oferit de Comisia

Interdepartamentală coordonată de MFP, precum și aprobarea unui mandat de discuții cu partea libiană.

Au fost inițiate demersuri prin intermediul reprezentanțelor în teritoriu ale MAE în țările membre ale Clubului de la Paris și foste membre CAER prin care să se solicite autorităților competente informații privind soluțiile la care au ajuns aceste țări care au creanțe față de statul libian.

În pofida tuturor demersurilor la nivel internațional și regional, situația din Libia se menține tensionată, armistițiul fiind întrerupt în repetate rânduri, iar embargoul asupra armelor fiind încălcat de mai multe state.

Anul 2019 a adus o escaladare a conflictului, situația de securitate agravându-se considerabil la începutul anului, în special în capitală și în împrejurimile acesteia, precum și în zona de sud a țării și în regiunile câmpurilor petrolifere, cu implicații serioase și pe plan politic.

Propunere – Se va urmări desfășurarea evenimentelor interne și evoluția conflictului armat, iar în condițiile în care semnalele vor indica o posibilă reluare a discuțiilor, Ministerul Finanțelor Publice va solicita Ambasadei României la Tripoli inițierea unor demersuri pe lângă instituțiile libiene competente pentru rezolvarea acestei probleme.

c. R.P.D. Coreeană

România urma să încaseze din R.P.D. Coreeană creanțe în valoare de **546.952,61 dolari SUA**, prin export de mărfuri coreene în perioada 2007-2011, în baza Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Populare Democrate Coreene privind reglementarea datoriei Republicii Populare Democrate Coreene către România, semnat la București la 20 septembrie 2002.

Până în prezent, autoritățile nord coreene nu au respectat prevederile Acordului, deși partea română a abordat în mod constant problema datoriei coreene în cadrul mai multor consultări politico-diplomatice de la Phenian, prilej cu care a arătat că lichidarea acestei datorii ar putea crea oportunități pentru dezvoltarea relațiilor și schimburilor economice bilaterale pe termen mediu și lung.

Cu toate că la una dintre întâlnirile bilaterale din anul 2010, delegația nord coreeană a exprimat hotărârea autorităților de a plăti datoria față de România și de a prezenta o listă de mărfuri coreene pentru export în contul acestei datorii, precum și o listă de proiecte concrete de cooperare economică, aceste intenții nu s-au materializat.

Ca urmare, partea română a continuat demersurile pe canale diplomatice pentru deblocarea situației și prezentarea listei de mărfuri coreene.

Deși se convenise de către cele două părți organizarea în anul 2013 a unei întâlniri la nivel de experți din ministerele abilitate pentru soluționarea datoriei R.P.D. Coreeană față de România, partea nord coreeană a comunicat că va propune o nouă perioadă pentru desfășurarea întâlnirii.

Între Ministerele Afacerilor Externe ale celor două țări au avut loc consultări politico-diplomatice, la nivel de director și director general, la Phenian (februarie 2010, septembrie 2012 și august 2015) și la București (decembrie 2010, octombrie 2012), în contextul exercitării de către România a mandatului de Reprezentare Locală a Uniunii Europene în R.P.D. Coreeană. Schimburile comerciale cu R.P.D. Coreeană dintre cele două țări sunt extrem de reduse din cauza dificultăților cu care se confruntă economia nord-coreeană și a regimului de sancțiuni impus de ONU.

La ultimele consultări diplomatice în care a fost abordată și problema datoriei R.P.D. Coreene față de România, directorul Direcției Relații Externe din Ministerul Finanțelor nord-coreean și-a exprimat regretul față de neplata datoriei către România, dar a motivat că această situație a fost determinată de dificultățile din economia nord-coreeană, apărute ca urmare a inundațiilor și secetei din ultimii ani, precum și a sancțiunilor impuse de SUA împotriva Coreei de Nord. De asemenea, a promis că va transmite Ministerului Finanțelor Publice din România propunerea de a fi organizată o reuniune la nivel de experți pentru identificarea modalităților de rambursare a datoriei.

Coreea de Nord se confruntă cu o profundă criză economică, în special în domeniul securității alimentare a populației, context în care beneficiază de asistență umanitară internațională.

Având în vedere condițiile de pe plan local în prima parte a anului 2020, dialogul părții române cu autoritățile nord-coreene pe tema recuperării datoriei nord-coreene este practic imposibil de realizat.

Propunere – Partea română va continua demersurile oficiale prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe la nivelul autorităților nord-coreene în vederea reglementării datoriei nord-coreene față de România după revenirea situației la parametrii normali de dialog.

d. Sudan

Deși autoritățile române au întreprins în mod insistent demersuri pentru organizarea negocierilor de soluționare a drepturilor valutare ale statului român, inclusiv cu prilejul unor vizite oficiale de nivel înalt, autoritățile sudaneze au amânat în mod constant începerea negocierilor sau nu au manifestat nicio reacție la propunerile părții române.

Până în prezent, statul sudanez și-a exprimat oficial poziția de reglementare a datoriei sale externe la nivel global, pentru toți creditorii, sub auspiciile organismelor financiare internaționale, invocând prezența Sudanului pe lista celor mai îndatorate țări sărace și atitudinea unor țări, precum Cehia, de ștergere a datoriei.

În anul 2011, Sudanul s-a separat în Sudanul de Nord și Sudanul de Sud, iar oficialitățile au decis ca Nordul (Republica Sudan) să gestioneze datoria sa externă, iar Sudul să facă lobby pentru reducerea datoriilor. Au avut loc discuții la nivelul instituțiilor internaționale abilitate, dar nu s-a stabilit nimic până în prezent.

Sudanul de Sud are, însă, alte priorități, deoarece se confruntă, încă din anul 2013, cu un război civil între guvern și rebeli. Ca urmare a situației conflictuale, inter-

tribale, cu motivația politică a luptei pentru putere, au avut loc ciocniri armate care au afectat grav situația de securitate din țară, numeroasele acordurile de încetare a focului nefiind respectate.

Cu ocazia reuniunii Clubului de la Paris, din iunie 2011, reprezentantul Fondului Monetar Internațional a menționat existența unui grup de lucru condus de FMI și BM, având ca obiectiv soluționarea problemei datoriei sudaneze în contextul actual, aflat încă în evoluție. România s-a înregistrat pe lista țărilor creditoare care au transmis solicitarea de plată a datoriei sudaneze.

Problema datoriei Sudanului către România a fost ridicată de partea română în octombrie 2016, cu prilejul vizitei la București a subsecretarului de stat din MAE sudanez, solicitând sprijinul autorităților sudaneze pentru clarificarea problemei, intervenție care a rămas fără urmări.

Cu ocazia consultărilor politice care au avut loc la Khartoum în luna februarie 2018, Ministerul Finanțelor Publice a considerat oportun ca în cadrul discuțiilor pe care partea română le va purta cu oficialitățile sudaneze să se transmită dorința părții române de începere a negocierilor pentru reglementarea datoriei Sudanului față de România, precum și să se înainteze părții sudaneze situația la zi a soldurilor conturilor din care provine datoria Sudanului față de România, respectiv copia scrisorii pe care Banca Comercială Română a transmis-o băncii corespondente în luna ianuarie 2018 și la care partea română încă nu a primit nicio reacție. În noiembrie 2018, la Khartoum, MAE a ridicat din nou această problemă cu prilejul consultărilor politico-diplomatice la nivel de director general/subsecretar de stat, punând la dispoziția delegației sudaneze prezentă la discuții o copie a scrisorii Băncii Comerciale Române. Discuția purtată a scos în evidență faptul că Ministerul Afacerilor Externe din Sudan nu avea în atenție acest subiect, considerând problema tranșată deja la nivel internațional, în sensul că, urmare divizării țării în Sudanul de Sud și Sudanul de Nord, s-a stabilit anularea datoriilor față de toți creditorii, ceea ce nu corespunde realității.

În acest moment, din punct de vedere politic, Republica Sudan parcurge o etapă de instabilitate după înlăturarea, printr-o lovitură militară de stat, la 11 aprilie 2019, a fostului președinte Bashir.

Propunere – În funcție de evoluțiile politice din Sudan și de cele internaționale privind datoria acestei țări, Ministerul Finanțelor Publice are în vedere să solicite la momentul oportun, prin canale diplomatice, reluarea în relațiile cu autoritățile sudaneze a discuțiilor bilaterale pe această temă.

e. Mozambic

În urma notificărilor reciproce între cele două guverne asupra îndeplinirii procedurilor legale interne, la data de 10 iulie 2008 a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Mozambic privind reglementarea datoriei Republicii Mozambic către România, semnat la București, la 21 mai 2007.

Până în prezent, partea mozambicană și-a îndeplinit prevederile stipulate în Acordul privind reglementarea datoriei, respectiv a plătit dobânzile calculate pentru perioada 10.07.2008 – 10.01.2020 (în valoare totală de 1,7 milioane dolari SUA) și ratele de capital (în sumă totală de 5 milioane dolari SUA).

Propunere – Se va urmări încasarea de la extern a tranșelor prevăzute în Acordul bilateral.

f. Cuba

În urma demersurilor întreprinse de partea română în vederea reglementării datoriei Cubei față de statul român, atât prin întâlniri cu autoritățile cubaneze, cât și prin scrisori oficiale, poziția guvernului cubanez a fost de anulare 100% atâta timp cât rubla transferabilă a încetat să mai existe după desființarea CAER.

La 12 decembrie 2015, Cuba a ajuns la un acord cu 14¹ din cele 20 de țări creditoare ale Clubului de la Paris cu privire la datoria restantă în sumă de 11,1 miliarde dolari SUA, prin care creditorii au fost de acord să anuleze o parte din datorie (90%), dobânzile aferente și penalitățile de întârziere și reeșalonarea datoriei rămase pe o perioadă de 18 ani, după transformarea unei părți considerabile în fonduri de dezvoltare locală.

Deși România a solicitat Clubului de la Paris includerea României, alături de țările membre, la negocierile care au avut loc între Clubul de la Paris și partea cubaneză, din discuțiile care s-au purtat cu reprezentanții Clubului a reieșit că procesul negocierilor cu partea cubaneză a fost foarte rapid, astfel încât nu s-a formulat o întrebare la nivel oficial privind participarea României ca observator la reuniunile Grupului Creditorilor Cubei din cadrul Clubului de la Paris.

În cazul datoriilor în ruble transferabile, este necesar ca țările care au datorie în această monedă să stabilească înainte, la nivel bilateral, rata de conversie într-o valută convertibilă și nivelul datoriei. Din informațiile obținute de la partea cubaneza datoria în ruble transferabile a Germaniei, Rusia, Mongoliei, Vietnamului și Slovaciei s-a soluționat prin ștergere.

Singura țară fostă membră CAER care a reușit soluționarea creanțelor în Cuba este Slovacia, însă numai pentru valuta forte aflată în conturile din Cuba, înainte de 1990.

Poziția oficială a părții cubaneze, exprimată atât prin scrisorile din octombrie 2014 și octombrie 2017 ale domnului Ricardo Cabrisas Ruiz, Vicepreședintele Consiliului de Miniștri și Ministrul Economiei și Planificării din Cuba cât și cu ocazia vizitei ministrului finanțelor publice al României din decembrie 2018 este că politica oficială a Cubei este de ștergere totală a datoriilor în ruble transferabile și că partea cubaneză dorește să se mențină linia de separație între problema datoriei Cubei față de România și cooperarea bilaterală.

---

¹ Grupul Creditorilor Cubei include Australia, Austria, Belgia, Canada, Danemarca, Finlanda, Franța, Italia, Japonia, Olanda, Spania, Suedia, Elveția și Regatul Unit.

Propunere – Identificarea momentului potrivit, în funcție de evoluția relațiilor bilaterale și de cea a situației economice interne din Cuba, în vederea reluării demersurilor pe lângă partea cubaneză pentru repunerea dosarului datoriei pe agenda bilaterală.

g. Republica Guinea

Prin Hotărârea Guvernului nr. 253/07.03.2007 a fost aprobat *Acordul între Guvernul României și Guvernul Republicii Guinea privind reglementarea datoriei Republicii Guinea față de România, semnat la București la 1 noiembrie 2006.*

În urma notificării celor două părți cu privire la realizarea procedurilor legale interne de ratificare, Acordul a intrat în vigoare la 11.07.2007.

Până în prezent, statul român a încasat 2 rate și dobânzile aferente în valoare totală de 716.961,40 dolari SUA, ambele scadente în anul 2008, rămânând neplătite un număr de 4 rate și dobânzile aferente care au fost scadente în perioada 2009-2010, în sumă de 1.393.020,96 dolari SUA.

În perioada de încetare a plăților s-au întreprins demersuri constante pentru deblocarea plăților atât prin intermediul reprezentanței diplomatice din Senegal (România nu are Ambasadă rezidentă în R. Guinea), cât și printr-o întâlnire la sediul Ministerului Finanțelor Publice cu Consulul onorific din această țară.

În luna august 2017, Ministerul Finanțelor Publice a solicitat din nou, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, sprijinul reprezentanței diplomatice în teritoriu în scopul achitării obligațiilor restante de către partea guineeză. Aceeași solicitare s-a transmis și în anul 2018 dar și în lunile mai și octombrie 2019. Până în prezent, nu s-a primit răspuns de la autoritățile guineeze.

Începând cu februarie 2018, când alegerile locale au fost marcate de fraudă, Guinea a fost martoră a instabilității și tensiunilor socio-politice prelungite. Demonstrațiile frecvente, uneori violente, au fost reprimare puternic de forțele de securitate, cu victime de ambele părți.

La 28 februarie 2020 a fost publicată, în numele UE și SM UE, o declarație privind situația politică din R. Guinea, la care au fost invitate să se alătore și alte state, prin care s-a atras atenția asupra lipsei de inclusivitate și de transparență privind apropiatele alegeri și s-a adresat președintelui Conde îndemnul de a restabili un climat de încredere și calm social în vederea bunei desfășurări a scrutinului electoral din 2020.

Propunere - Se vor continua demersurile prin intermediul Băncii Comerciale Române S.A. și a Ambasadei României la Dakar de reglementare a sumelor neîncasate conform graficului de eșalonare la plată.

h. Republica Democrată Congo

România urma să încaseze din R.D. Congo creanțe în valoare totală de 657.820,89 dolari SUA, în perioada iulie 2006-octombrie 2011, în baza Acordului dintre Guvernul României și Guvernul R. D. Congo privind reglementarea datoriei cu titlu de arierate comerciale a R. D. Congo către România, semnat la București la 03.12.2004 și la Kinshasa la 12. 01. 2005.

Până la 31 decembrie 2013, statul român a încasat suma totală de 569.494,44 dolari SUA, soldul datoriei congoleze fiind în sumă de 88.326,45 dolari SUA, reprezentând ratele 17, 18, 19 și dobânzile aferente.

În perioada de încetare a plăților s-au întreprins demersuri constante pentru ca autoritățile congoleze să plătească datoria restantă și dobânda penalizatoare aferentă, atât prin intermediul reprezentanței diplomatice în Angola (România nu are Ambasadă în R.D. Congo), cât și prin întâlniri directe cu Consulul onorific din teritoriu.

În luna iulie 2013 partea congoleză a plătit rata a 21-a, scadentă în luna iulie 2011 în valoare de 28.557,88 dolari SUA.

La 19 și 20 septembrie 2016, incidente violente legate de procesul electoral au avut loc între forțele de ordine și manifestanți, făcând morți și pagube materiale.

În luna august 2017, Ministerul Finanțelor Publice a solicitat din nou, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, sprijinul reprezentanței diplomatice în teritoriu în scopul achitării obligațiilor restante de către partea congoleză. Aceeași solicitare s-a transmis și în cursul anului 2018 dar și în lunile aprilie și octombrie 2019.

În luna decembrie 2019, Ministerul Afacerilor Externe a convocat în audiență pe însărcinatul cu afaceri a.i al Ambasadei Republicii Democrate Congo la București pentru retransmiterea solicitării achitării obligațiilor restante pe care autoritățile de la Kinshasa le au față de România.

Până în prezent, nu s-a primit răspuns de la autoritățile congoleze.

La 30 decembrie 2018 au avut loc alegeri prezidențiale și parlamentare, la peste doi ani după momentul prevăzut inițial. În ciuda temerilor existente față de desfășurarea scrutinului, alegerile au avut loc într-un climat preponderent pașnic. Comisia electorală l-a desemnat câștigător pe Felix Tshisekedi, fiul fostului lider al opoziției congoleze, și de la începutul anului 2019 se așteaptă formarea noului guvern.

Luând în considerare riscurile considerabile pentru stabilitatea Republicii Democrate Congo, cu consecințe posibil serioase pentru stabilitatea întregii regiuni, UE a decis în decembrie 2018 prelungirea sancțiunilor/evaluarea regimului, iar subiectul a fost discutat îndelung în formatul COAFR. În februarie 2020 Consiliul UE a adoptat decizia de implementare a măsurilor restrictive adoptate de ONU împotriva Republicii Democrate Congo, precum și împotriva persoanelor care au violat embargoul asupra armamentului aplicat Republicii Democrate Congo.

Propunere – Se vor continua demersurile prin intermediul Băncii Comerciale Române S.A. și a Ambasadei României la Luanda (Angola) pentru plata sumelor neîncasate conform graficului de eşalonare la plată, anexă la Acordul guvernamental.

i. Somalia

Creanțele României din Somalia provin din livrări de echipamente pentru operațiuni de cooperare în agricultură.

Plata livrărilor pe credit a fost garantată prin mai multe scrisori de garanție emise de Ministerul Finanțelor din R.D. Somalia în anul 1980.

Recuperarea creanțelor României din această țară nu a fost posibilă datorită îndelungatului conflict civil care a început în anul 1991 și a durat mai bine de 20 de ani, cu consecințe dezastruoase pentru economia statului somalez. Somalia se număra, în anul 2014, printre primele trei cel mai puțin dezvoltate țări, conform Human Development Index.

Banca Comercială Română a intervenit în mai multe rânduri la Banca Centrală a Somaliei pentru confirmarea sumelor datorate de statul somalez, însă demersurile nu au fost urmate de nicio reacție oficială.

Întrucât evoluțiile interne din Somalia nu au permis contactarea reprezentanților oficiali ai autorităților somaleze, demersurile părții române au fost transmise către Misiunea Permanentă a României la ONU care le-a înaintat Misiunii Permanente a Somaliei la ONU, de asemenea fără a exista vreo reacție oficială.

De la instalarea sa în anul 2012, Guvernul Federal al Somaliei s-a angajat cu partenerii de dezvoltare să clarifice situația datoriei sale, prin crearea unui grup tehnic de lucru, în septembrie 2013, care să trateze problemele datoriilor în vederea pregătirii ștergerii restanțelor și a accesului la inițiativa HIPC.

Datorită lipsei bazei de date și a acumulării restanțelor la serviciul datoriei pe perioada celor 20 de ani de conflicte, Ministerul Finanțelor și Planificării din Somalia a creat o unitate de management a datoriei externe.

În urma solicitării Secretariatul Clubului de la Paris de a centraliza drepturile creditorilor, guvernul somalez a cerut tuturor țărilor creditoare să transmită date detaliate privind împrumuturile. În scrisoarea oficialului somalez se stipulează că acest lucru va permite confirmarea datoriei și va pregăti fondul pentru reconcilierea cu creditorii asupra soldurilor restante.

Ministerul Finanțelor Publice a transmis guvernului somalez în cursul anului 2014 datele solicitate. În luna iulie 2015, la solicitarea autorităților somaleze, au fost retransmise datele privind datoria față de România.

Aceeași solicitare a guvernului somalez a fost transmisă și în septembrie 2017, iar prin scrisoarea din luna iunie 2018, ministrul finanțelor din Guvernul Federal al Somaliei a solicitat reconfirmarea datoriei Somaliei față de România pentru perioada 2013-2017 și transmiterea contractelor de împrumut care stau la baza datoriei.

De asemenea, Guvernul Federal al Somaliei a solicitat Ministerului Finanțelor Publice, în lunile februarie respectiv mai 2019, confirmarea datoriei și la data de 31 decembrie 2018 iar în luna noiembrie 2019 la data de 31.12.2019.

Ministerul Finanțelor Publice a confirmat Guvernului Federal al Somaliei, datoria Somaliei față de România și la data de 31 decembrie 2018 precum și la data de 31.12.2019.

În luna martie 2020 Fondul Monetar Internațional (FMI) a acordat un pachet de finanțare pentru lichidarea arieratelor și scutirea datoriilor Somaliei, prin contribuția statelor membre în sumă de 242 milioane DST.

Prin scrisoarea nr. MOF/OM/102/20/2020, adresată ministrului finanțelor din România, ministrul finanțelor din Somalia a informat despre progresele înregistrate de Somalia în procedurile pentru acordarea unei reduceri de datorie în cadrul inițiativei "Țări sărace mult îndatorate"(HIPC). În acest context, ministrul finanțelor somalez apreciază că pasul următor va fi negocierea unui acord cu creditorii săi membri ai Clubului de la Paris care să se contureze prin termenii minimi ai acestei inițiative. Odată ce acest aranjament va intra în vigoare, următorul pas va fi solicitarea tuturor creditorilor bilaterali, inclusiv României, reducerea datoriei în termeni comparabili sau mai favorabili decât cei conveniți cu creditorii Clubului de la Paris.

În încheiere, având în vedere situația actuală din Somalia și povara datoriei, se solicită României ștergerea integrală a datoriei.

Potrivit cadrului legal în vigoare, propunerea ministrului somalez al finanțelor va fi analizată în cadrul Comisiei interdepartamentale constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 362/1994 privind constituirea Comisiei interdepartamentale pentru avizarea modalităților de încasare a creanțelor României din activitatea de comerț exterior și alte activități externe, derulate în baza acordurilor guvernamentale și comerciale înainte de 31 decembrie 1989 și va face obiectul unui Memorandum care va fi supus spre aprobare Guvernului României.

Propunere - În funcție de decizia Guvernului României, se vor întreprinde demersurile pentru punerea în aplicare a acesteia.

j. Republica Centrafricană

Creanțele României din R. Centrafricană provin din participarea statului român la capitalul social al societăților mixte Lorombois și Carombois și din livrări de echipamente pentru fabricile de exploatare și prelucrare a lemnului din cadrul societăților mixte.

Au fost obținute din partea autorităților centrafricane documente care atestă că societatea mixtă Lorombois a fost declarată în stare de faliment la data de 28 iunie 1985 prin Ordinul nr. 95/180/MFB/CAB, potrivit procedurilor legale centrafricane, care au fost finalizate la data de 24.06.1995 prin lichidarea societății în cauză.

În ceea ce privește societatea mixtă Carombois, prin Decizia Tribunalului de mare instanță Bangui investită cu formulă executorie în data de 23 august 1995, în urma cererii formulate în data de 19 iunie 1995 de Oficiul centrafrican pentru securitate socială, a fost declarată starea de faliment a acesteia.

Procedura falimentului declanșată potrivit legislației centrafricane a fost definitivată prin lichidarea și radierea societății în cauză, fapt atestat de către ministrul finanțelor din statul debitor.

În urma lichidării celor două societăți, creanțele părții române nu au fost acoperite datorită situației patrimoniale negative, totodată nefiind antrenată răspunderea organelor de conducere, direcție și control ale societăților în cauză.

Țara traversează o perioadă de gravă insecuritate - jumătate din cele 4,6 milioane de locuitori fiind dependenți de asistență umanitară - și se confruntă cu diverse epidemii.

Propunere - În contextul falimentului celor două societăți mixte, Comisia interdepartamentală constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 362/1994 va analiza oportunitatea inițierii demersurilor necesare elaborării unui act normativ în vederea scoaterii din evidența extrabilanțieră a contabilității publice a creanțelor României provenite din activitatea de comerț exterior și cooperare internațională derulată pe relația Republica Centrafricană, aceasta fiind justificată de imposibilitatea recuperării acestora.

k. Nigeria

Creanțele României în Nigeria reprezintă cota de participare la capitalul social al societății mixte Nirowi și contravaloarea unor livrări efectuate către această societate.

Activitatea societății Nirowi a fost afectată de criza economică nigeriană precum și de instabilitatea politică, ceea ce a condus la înregistrarea de pierderi care au depășit valoarea capitalului social, ajungându-se la situația de faliment nedeclarat. Această stare de fapt a determinat guvernul militar din statul Ondo să închidă societatea în 1995 pentru câteva luni, pentru a o redeschide ulterior, dar problemele multiple cu care aceasta s-a confruntat, au făcut ca societatea să falimenteze practic în anul 1997.

În baza Memorandumului cu tema *Propunerea Biroului pentru Întreprinderi Publice din Nigeria de vânzare a acțiunilor deținute de partea română la societatea mixtă româno-nigeriană NIROWI*, aprobat de Guvernul României la 11.12.2003, a fost dată o Împuternicire de către Guvernul României Biroului pentru Întreprinderi Publice din Nigeria (instituție guvernamentală care funcționează în cadrul președinției Nigeriei și este împuternicită cu privatizarea și gestionarea activelor statului) pentru reprezentarea părții române în eforturile de prospectare a pieței în vederea găsirii unui eventual cumpărător a acțiunilor deținute în societatea mixtă Nirowi.

Totodată, au fost remise scrisori către Camera de Comerț și Industrie a României și Asociația producătorilor de mobilă din România în vederea depistării unor întreprinderi românești interesate în achiziționarea acțiunilor deținute de partea română la societatea mixtă Nirowi.

Menționăm că până la această dată Camera de Comerț și Industrie a României și Asociația producătorilor de mobilă din România nu au sesizat Ministerul Finanțelor Publice privind identificarea unor întreprinderi românești interesate în achiziționarea acțiunilor deținute de partea română la societatea mixtă Nirowi.

Din informațiile obținute prin intermediul Ambasadei României la Abuja și Biroului Consilierului economic din Lagos, a rezultat că, începând cu 1990, conducerea societății a fost preluată integral de partea nigeriană, iar cei însărcinați cu gestionarea bunurilor le-au delapidat.

Din informațiile colaterale pe care le deține Ambasada, rezultă că bunurile aflate în patrimoniul societății (mașini, utilaje, echipamente, clădiri etc.) sunt distruse, dispărute sau se află într-un stadiu avansat de deteriorare.

Reprezentanții Bureau of Public Enterprises au semnalat că din anul 2003, de când partea română a semnat împuternicirea de reprezentare a Bureau of Public Enterprises în procesul de lichidare, situația actuală financiară a societății Nirowi se regăsește în același cadru, iar la nivelul Consiliului Național de Privatizare din Nigeria s-a luat decizia demarării unei „lichidări ghidate” prin Bureau of Public Enterprises.

Totodată, din conținutul mesajului transmis prin intermediul Ambasadei în anul 2006 reiese faptul că a fost numit un lichidator care se va ocupa de acest aspect urmând ca partea română să fie ținută la curent cu evoluția în momentul în care lichidatorul va fi în posesia unor estimări financiare a societății Nirowi.

În luna iunie 2017, Ambasada României la Abuja a fost informată de către reprezentanții ai conducerii Biroului pentru Întreprinderi Publice că, din cauza deteriorării avansate a clădirilor și utilajelor aparținând Nirowi și a dificultăților întâmpinate din partea grupului de investitori privați din Nigeria, privatizarea companiei nu mai reprezintă o soluție pentru eventuala recuperare a investiției, neputând fi identificat un eventual cumpărător. Biroul pentru Întreprinderi Publice consideră că fondurile investite în acest proiect nu mai pot fi recuperate și, de aceea, ar fi luat decizia de a transfera gratuit cota sa de participare către autoritățile locale din statul Ondo – unde se află amplasată compania Nirowi, această tranzacție urmând a fi perfectată în perioada următoare. Părții române i s-a sugerat să analizeze oportunitatea unei decizii similare.

Ministerul Finanțelor Publice a solicitat Ministerului Afacerilor Externe să dispună Ambasadei României la Abuja să ceară părții nigeriene documente și informații privind situația actuală a firmei. Aceeași solicitare a fost transmisă Ministerului Afacerilor Externe, cu ocazia participării la nivel înalt a unui reprezentant din partea Guvernului României la ceremonia de învestire a președintelui Republicii Federale Nigeria, care a avut loc în luna iunie 2019. Până în prezent, nu s-a primit răspuns de la partea nigeriană.

Propunere – După primirea informațiilor solicitate prin intermediul Ambasadei, Comisia interdepartamentală pentru avizarea modalităților de încasare a creanțelor României din activitatea de comerț exterior și alte activități externe, derulate în baza acordurilor guvernamentale și comerciale înainte de 31 decembrie 1989, va întocmi un material care să fie prezentat Guvernului României pentru luarea unei decizii fundamentate.

I. Tanzania

Suma de 99.000 dolari SUA provine din capitalul social și livrările de utilaje pentru exploatarea miniere ale societății mixte Besaminco, desființată în anul 1984.

Propunere - Se vor continua demersurile în vederea obținerii documentelor de lichidare a societății prin intermediul Ambasadei României în Kenia în vederea analizării în cadrul Comisiei interdepartamentale constituită în baza Hotărârii Guvernului nr. 362/1994, a posibilității emiterii unui act normativ în vederea scoaterii din evidența extrabilanțieră a contabilității publice a creanțelor României provenite din activitatea de comerț exterior și cooperare internațională derulată pe această relație.

Prezentul Raport privind situația creanțelor României în perioada 30 iunie – 31 decembrie 2019 a fost întocmit în baza prevederilor Legii nr. 29/1994, Art. 4, cu modificările ulterioare, pentru a fi înaintat, spre informare Parlamentului.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

MINISTRU

Vasile-Florin Cițu

AVIZAT

**MINISTERUL AFACERILOR
EXTERNE**

MINISTRU

Bogdan Lucian Aurescu

**MINISTERUL ECONOMIEI,
ENERGIEI ȘI MEDIULUI DE
AFACERI**

MINISTRU

Virgil-Daniel Popescu